POETICKÉ BESEDY.

(REDAKTOR: JAN NERUDA.)

ČÍSLO XXIII.

NA DÍVČÍM KAMENI.

NAPSAL

OTOKAR MOKRÝ.

PG
5038
M55N3

V PRAZE.
NAKLADATELÉ: ED. VALEČKA.
1885.

NA DÍVČÍM KAMENI.

BÁSEŇ

OTAKARA MOKRÉHO.

(POETICKÝCH BESED ČÍSLO XXIII.)

V PRAZE.

KNIHKUPECTVÍ: DR. ED. GRÉGR & ED. VALEČKA.

1885.

LIBRARY
JAN 16 1970
UNIVERSITY OF TORONTO

PG
5038
M55N3

Poznámka. Jan Biskupec, ač postavou historickou, není totožný s Mikulášem z Pelhřimova, rovněž »Biskupcem« zvaným.

Tiskem dra Ed. Grégra v Praze.

PŘÍTELI

FRANTIŠKU HERITESOVI

VĚNOVÁNO.

Vy zadumané, žluté rozvaliny,
do mechu vryté pyšným jindy čelem,
zarostlé trsem zimné kapradiny
omžené klasů plavuňových pelem; —
proč lákáte mne v zavalené koby,
pokryté chmýřím jehlic modřínových,
jak v pohádkové síně Armidiny
zavaté sněhem květů citrýnových? — —

Za tajůplné, hvězdné noční doby
fontána lví tu jemným nezní šplunem,
jen potok horský v úvalu tu šumí,
chvátaje skalin rozervaným lůnem
na žírná prsa družné Vltavici; —
ve stínu smokvy nespřádá tu dumy,
poslední z rodu Abencerag bledý, —
tu motýl jenom skrývá pod krokvicí
šedivou kukli před poutníka hledy —
a křižák šerý, jak čaroděj z báje,
osnovu hebkou po arkýřích přede. . .

Však drahé jste mi předc, vy rumy šedé,
a milé tak, jak dívky růželící
polibek žhavý, — který v báseň zraje,
když vlahý dech té teskné poesie
májovým vánkem ovívá Vás tiše
a probouzí ve stínu věžní skrýše
princeznu z báje — kouzlem otrněnou,
polibkem písně k žití probuzenou.

Princeznu z báje! Jak lze jinak zváti
chudému pěvci minulost tu Vaši,
již v reji vidin sladcí jeho snové
nejkrasším duhy paprskem mu zlatí, —
že jako přízrak z říše pohádkové
před okem jeho užaslým se vznáší
a všecku chmůru z čela jeho plaší. . .

Prst čarodějný na víčka se vkládá
a jak víl reje v červánkovém rdění
se vynořuje nad hladinu snění
těch vzdušných zjevů nekonečná řada. —
zřím bujarého zase Vítkovice
štvát plachou lani v doubrav pustém klíně;
Zřím pasačky té švarné, smavé líce,
jež jméno daly bědné rozvalině.
Dál snivým dolem Vltava mne jará
unáší v hybkém laškovitém víru,

tam ku zlatého krále monastýru
v Korunu trnů. — Pryč, vidino chará,
zapadlá i se slávou Otakara,
hluboko na dno hluché do peřeje! — —
tvůj obraz sešlý, zvetšelý a bědný,
v své bídě tak je cituprázdný, ledný,
že strunu pěvce více nerozhřeje.

A šumným proudem po balvanech vzhůru
jak brodem Gangu zbožná mysl chvátá
v Šumavských borů neprohlednou chmůru,
z níž do daleka září růže zlatá,
planoucí lístků žhavorudým palem —
Vyššího Brodu pyšným nad portálem,
jejž k nebi rámě Rožmberka vzneslo,
když podál divou pod Čertovou stěnou,
Kainovou skvrnou znamenáno, kleslo
a Matky boží něhyplná slova
je k činům zbožným posvětila znova.

Balvánů slují, plísní obemšenou,
zmámený zrak tu v šerou hrobku hledí,
kde, v tajeplném, němém polokruhu,
ve křeslech zlatých páni z Růže sedí,
omhleni leskem dávné slávy, moci,
jež blankytovou jim ovíjí stuhu
kol skrání, na nichž smrti chmůra leží

a trouchnivé jen kmitají se stíny;
kouzelně vidmo; — uzřít je tak stěží,
jak v lunosvitné, svatojanské noci,
jedinkrát v roce květy kapradiny!

Zrak utápí se v moři vidin šerých,
ve vzduchu jako ševel vánku hraje
stlumená hudba bájí tisícerých
a jara dechem nový život duje,
v tu mrtvou trosku ztraceného ráje,
jež tesknou zemí jihočeskou sluje. . .

O písni má, kéž chudý zvuk tvůj zbudí
jedinou, třeba poslední jen strunu —
té zlaté harfy, v níž jak v Sfinga hrudi
obrovská hudba minulosti dřímá; —
já vděčen budu jako pěvec mroucí
za úsměv jeden, jeden pohled vroucí,
za růži, kterou měkká ruka třímá
a která klesá — k nohoum pěvce s trůnu.

I.

Na Dívčím hlučný hodokvas dnes víří,
číš veselí, až po kraj naplněná,
jak růže kalich libodechou vůni
rozkoše sladké po komnatách šíří;
hlaholem písní zvučí hradní stěna
na níž ve pýše královské své trůní
ta čarovábná růže pětilistá,
vždy stejně vnadná; i když v trsu pučí
i když do tmava žhavou lící hárá
i když uvadlá ku skonu se chystá.
Tak přepyšně již vzešla, zmohutněla
ta větev svěží, šťavnatá a jará
na rozložitém Vítkoviců kmeni;
tak dlouho těsněj vždy se přivíjela,
jak svlačec modrý v úponkovém stisku,
že udusila zrádnou pod zelení
i Přemyslovu nevadnoucí lísku,
jež vypučela z otky oráčovy. . .

Pan Oldřich sezval dobrodružnou četu
zemánků drobných, purkrabí a manů
směs pestrou — jak změť cizopasných květů,
jež pralesa kmen mocný opřádají;
tím kmenem mocným — hojné panské zboží,
kol něhož pne se těsnou ve lianu
bezduchý rej všech příživníků v kraji.

Ač noci postup bujnou radost množí,
ač v bujném plesu číš o číši zvoní;
pan Oldřich předce smutně hlavu kloní
v svalnatou ruku. . . V trudném přemýšlení
čas ob čas čelem horká dlaň se šine,
jak setříti by z blány jeho chtěla
s krůpějí potu, jež se z vrásek line —
i dusivé to, chmuryplné snění,
v němž mysl jeho stuhla, skameněla.

Nadarmo v dvorských šašků hodokvase
pan Višně z Větřní dvořan kratochvilný,
úsilím šprýmů sterých namáhá se
zveselit chvilku tesknou mysl páně.
Ač tak je panských pokynů vždy pilný,
jak soudruh jeho, — jenž tam ve parkáně
pod brankou vjezdnou na Krumlově hradě
se družkou svojí — statnou medvědicí
provádí kejkle v laškovité vnadě:

předc nezjasňuje pána zřítelnici,
předc Oldřich k němu ni na plachou chvíli
nezvedá pohled chmurný, zasmušilý.

Nadarmo Buzek z Rovného, Jan z Pluhu
se paním koří, které v čarokruhu
kol pana z Růže pás uvily zlatý,
jak světlušek rej; — duhobarvá četa,
půvabná druž ta, — vonná bystroletá
ševelem křídel chvějných neprolomí
tu mříži, za níž jako orel spjatý
se potácí dnes Oldřich skaboněný.

Myšlenky páně jinam obráceny. —
Tvář zbrunatněla temně do krvava.
Před zrakem Oldry vyděšeným vstává,
směsicc zjevů, křivolaká, pustá —
a křepčíc kolem unavcných hledů
jak vidmo z báje mohutní a vzrůstá
krvavé stopy zůstavujíc v sledu.
Zas před ním seč se hrůzná odehrává,
jež pod Táborem četné jeho voje,
jak zralé klasy sklála, porubala,
tím srpem děsným, kterým v den ten žala
v palcátů svistu ruka Hospodina
osení svoje, jímžto sudbou věčnou
měla být smyta pronevěry vina.

Pro ztrátu vojsk svých padlých v chrabrém šiku
pán slzy nemá v zasmušilém zraku,
vždyť hrstka to jen bídných nevolníků
přirostlých k hrudě — kde se množí, kvete,
jak v panském roli stvol vlčího máku.
Jej osten jiný, palčivější hněte. . .
To vzpomínka, že onen chuďas selský,
ten Mikeš z Husi tvrze pobořené,
se odvážit směl pokyn velitelský
zahřměti v ucho páně pokořené —
a více ještě, že ten Smílek z Křemže,
jejž skrotit pán chtěl jako jezevčíka,
co neposlušně v lovčí smeči skemře,
a zvědavě se pánu plete v nohy: —
že troufal sobě on, červ přeubohý
sledovat šlépěj zlého rozkolníka
a hodit k nohoum, jemu, Vítkovici
nerovné vády směšnou rukavici. . .

Tu stichnul náhle šumný hovor v sálu.
Pán vytrhl se z horečného snění,
když uzřel Evu, lepou milostenku,
mistryni švarnou panských bacchanálů. . . —
Na povel její dívky čárovnadné —
se vyhrnuly za ní ze přístěnku
a řadily se ve skupiny ladné.

Rej bujný síní zaburácel jasnou — —
jak rusalky za šera na pažitě
dívčiny v tanci hopkovaly hbitě; —
nožky se chvěly pod sukénkou řasnou
v rolniček chřestu, jimiž tanečnice
si ověsily kotník růžovatý.
Do tmava nachem líce jejich vzplála
palčivým dechem vášně rozehřaty; —
pohledem snivým žhavě laškujíce,
na prsa ruce kladly v roztoužení,
kde pod živůtkem, v čarovábném chvění
se bílá, burná ňádra ukrývala;
odtud se k ústům ručky nesly v mihu
polibek sterý hostům vzkazujíce.

Kynula Eva — stichly bajadery
růžovým prstem v tanci přimrazeny.
Pán střásl rázem dusných vidin tíhu,
jat bleskným žárem pohledů té ženy,
jež takou vášně čaromocí žhaly.
Myšlénky prosty srdcervoucí dumy,
se lásky ohněm plápolavým vzňaly. —
Vzchopil se Oldřich; kolem v pestré tlumy
se hodovníci seskupili hbitě —
a hlasem chvějným, ostrým, pronikavým
zazvučel ret, v němž každá žilka hrála
nezměrnou vášní: „Evo, okamžitě

rci nyní slovem sladce usměvavým,
čeho by duše vnadná tvá si přála,
já splním věrně — svědkem volám Boha! —
tvou tužbu všakou — byť se smrt v ní kryla.“

A Eva na to tiše odvětila:
„Já hlavu žádám Biskupce si Jana!
O pokyň, kníže, rukou všemohoucí; —
jak Herodias divou touhou planu,
zřít krev tu jeho rudým nachem žhoucí,
ta líce siná katem porubaná,
jež hlásala kdys největší mou hanu.
O! žár mé pomsty uhas, ukonejši,
o rozpomeň se, pane přelaskavý,
na děsnon onu krutých úkor chvíli,
již na Krumlově v pyšném chrámu Víta
jsem zažila kdys — druž tvá nejvěrnější
na pranýř hanby slovem jeho vbita
před hučícími, rouhavými davy,
jež kolem mne jak dravé feny vyly
a zvuk slov jeho mrzkých opáčily.

Na kázání to, pane, vzpomeň sobě,
kdy bídník ten, jenž před zástupy hlásal,
že předchůdcem je vyvoleným páně, —
ač Antikristu cestu upravoval: —
tak zuřivě se litým slovem kasal

na Evu tvoji, že se její skráně,
v té pošeré velechrámu kobě,
do tmava rděly — ; když tam vypravoval
„o rozkošném a sytém živobytí,
o frejích, tancích, rufiánství peském
jež tyje z krve nebohého lidu —
a ukájí se jeho na porobě —
jak pohrdal tam zlatohlavů leskem,
— jež na čele se panských krásek třpytí: —
jak on — ten světec! — vzrušen v svatém klidu
tam hřímal kletbu v rozlícení mnohém
na hlavy dívčí, jež v nelepé zdobě
kudrlin divných strou se do široka
a pnou se vzhůru převysokým rohem. —
Jak při tom na mne zuřivé své hledy
obracel zlostí sesinalý, bledý. . .“

Při slovech těch jí hněvná jiskra z oka
vyšlehla bleskem — chvatem přeletěla
pod brvy pána svraštělé a dumné.
„Přiveďte vězně!“ drsná slova zněla
a zvuk jich ihned ohlas tisícerý
opáčil v bouři jásavé a šumné.

Veselým rejem nožky lepotvárné
křepčily kolem křesla hostitele.

Eviny líce, unylé tak švarné
jak měsíc, svrhna mraků závoj šedý,
zasvitly plným, čarovábným leskem,
Oldřich v ně zhřížil myšlení své celé
i duši skřehlou zamrazenou steskem.

II.

Sklepení šeré — pod okénkem šplouná
zelená vlna burnych říčních slapů,
jež kypříc něžně břehů smavá rouna
zde v hradní stěnu jako šelma lítá
zatíná vztekle zuřivých vln tlapu,
až chví se, třese, mříže rezovitá.

Za ní tam v koutek zimavý se choulí
postava vězně v kámen vlhký vkutá
řetězem s těžkou, línou vlečnou koulí.

Ó Jene! jejž ve svatém zanícení
„Biskupcem“ zvaly zbožné lidu davy,
vedeny tebou k lásce bohumilé; — —
jaká to ruka čaroděje krutá
tě rázem strhla sem s prestolu slávy
v tak hluchou propast hany, utrpení?

Rci, stíne bledý, kde ta bajná chvíle
kdy, oděn světců gloriolou zlatou,

tam na Krumlově hlásal's láji chudé
o ráji příštím, jenž se k zemi snese,
až kalich Páně s Krista krví svatou
zas od úst k ústům kolovati bude
a lidstva kmen, jenž usýchá teď, chřadne
se obalí v květ, novou mízou zmladne
zas v jara snivém ševelu a plese?

Až rabů znoj — jenž panský luh teď mrví,
na perlu vzkvete s leskem usměvavým,
jak smírný blankyt předobrého nebe,
až krev, již z hrudi nevolníků střebe
lakotným retem mrzká zvůle pánů,
se lidstvu stane drahokamem hravým,
jak Graalu krůpěj svatá drahocenná,
za vinu cizí z lásky procezená!

Jak podobáš se, učni přeubohý,
teď mistru svému mučeníku Janu,
jenž v síni zlatou vkročil mezi bohy,
nesvrhna obuv s rouhající nohy
a za to odnes' hanu svrchovanou,
jak Člověka syn — v děsné útrap chvíli,
když božské čelo jeho zastínili
korunou bláznů — ďáblem počrtanou!

* * *

Veliký měsíc nad Menštejna valy
vstal s rozjasněnou, úplňkovou lící,
bujaré vlny, jak rusalky sníci,
po balvanových prazích vztahovaly
řasnatou řízu ramen úbělových
a časem v okno vězně zašuměly
ševelem luzným zvěstí pohádkových,
jež zašeptal jim Vltavy klín stmělý,
ve mlžné šero bájí pohřížený.

Vylákán svitem z lože namáhavě
se vplížil vězeň v arkýř zamřížený —
a v zasmušilé, snivé jeho hlavě
jak tažní ptáci chvatem přeletaly
vidiny lesklé i pochmurní snové. —

Zas nedávné té minulosti dnové
před zrakem jeho v tajeplné vnadě
omhleny hávem upomínek vstaly.
Zas ocitnul se na Krumlově hradě;
kde se naň z plátku růže pětiklané
odevšad přízeň panská usmívala. —

Jak vánku šum, když jarním luhem vane,
ve sluchu jeho sladce zaznívala
zas velebná ta zvonů vyzvánění,
zovoucí v písní libozvučných znění

nábožné lidstvo z široka i dálí
do šerých svatyň Víta katedrály.

Zas před ním chrámu tmavá loď se klene; —
červeným suknem, jako v dětské báji,
jsou chmúrné stěny její obestřené;
fábory řasné po oltářích vlají
a kolem davy pestře vyšnořené
v svátečním rouchu zbožně naslouchají
tam slovům jeho, která hlaholila
před stolcem, kde se ve monstranci skvělé
velebná svátost pod hostií kryla.

Po chrámě radost rozlétá se bleskem
i plesá, jásá shromáždění celé,
když pojednou kněz hlásá vůli pána,
že od té chvíle po všem jihu českém
má článkem víry nezvratným se státi
to blahověstné, zlaté símě boží,
jež podél cesty seto rozsévačem
upadlo v trní, nehostinné hloží,
tam německého Rýnu nad limanem,
kde krkavci je sezobali klatí,
kroužící lačně pod obzorem stmělým. —
Ta nauka svatá, jejíž vyznavačem
lid jihočeský s Husineckým Janem
od dávna býval životem svým celým —

tak ubohý vždy a tak bohabojný —
jíž posvětil se zbožném ve doufání,
že vytryskne mu z hluchých skalních strání
na slovo věštce živých vod proud hojný
a z kalicha, jenž v obci bratrů volně
ode rtu ke rtům podávat se bude,
že vzpučí jemu kvítko žhavorudé
těch luhů rajských, po nichž tesknil bolně
v bláhovém klamu jak syn Israela. . .

Před zraky vězně mihala se dále
v mlžinách snění beseda ta skvělá
na povel páně po mši odbývaná
tam na Krumlově v pyšném předků sále.
Z té vlny šumné, jež dvoranou chvěla,
hřímala slova Potštýnského pána
zovoucí zástup ku přísaze slavné,
jejíž sám Oldřich svatá říkal slova,
třesoucí ruku v rozechvění klada
na lem zlatého kříže Závišova,
byzantské práce, lepé, starodávné:
„Až do těch hrdel — do těch statků věrně,
chci kalich Páně svatý ostříhati,
daleka buď mne mrzká lesť a zráda
ji zhltiž země, moji skoltež kati;
tak pomáhej mi bože všemohoucí!

A řada rabů panských lícoměrně
přísahy slova opáčila vroucí! —“

Tu k nebi vězeň oko zdvihl hněvné,
jak odtud svědka volat by chtěl dolů,
přísahy křivé, pronevěry zjevné
spáchané tehdá rouhavými rety
před trestající tváří Hospodina
na místě svatém u božího stolu. . .
Studem se rděla Biskupce tvář siná
při vzpomínce na okamžik ten kletý,
kdy Oldřich blud svůj hrozný proklínaje
kalicha zřek’ se . . . Na Žebráku hradu
sám žebrák bědný, pyšným před legátem
v prachu se svíjel, rozhřešení ždaje
a zlíbav purpur protkávaný zlatem
kajicně poslech’ svaté církve radu
co zdárné její, bohabojné robě; —
dal katem zjímat ve surové zlobě
učení Páně skromné apoštoly
a kalich zdrojem lásky naplněný
uvrci v pospas hnusným retům ženy.

Hruď Biskupcovu divé rvaly boly,
svraštělé čelo nevole stín tmavý
perutí plachou schmuřil, zakabonil;
však po chvilce zas paprsk třepetavý

ráj vzpomínek mu nových odeslonil;
v něm roj vidin zlatokřídlých, šumných
slavíčím hlasem rokotal a zvonil.

Ta bytost, která v hebkém mlžném hávu
se jevila mu, když v myšlenkách dumných
se utápěla duše jeho pustá
a k šíji těžkou smutnou klonil hlavu;
ten anděl, který spráhlá jeho ústa
mu vlažil těchou, oheň v srdci nítil
kdykoliv pohár bědy svrchované
před zrakem jeho v temnotách se třpytil —
zas k němu lehce v obláčku se sklání...

Zjev Anežčin to... Opět před ním stojí
Oldřicha sestra v usměvavé kráse;
jí nachem plane tmavá růže v skráni
a pod živůtkem v luzném nepokoji
bujarých ňader vlna zachvívá se;
líc úběloyou sladkém ve rozpaku
červánků ruměn jemný přiodívá
a žhavá jiskra v temném hará zraku.
Na prsa vězni hlavinka ta snivá
poklesá zvolna — srdce jeho jihne
a duch uštvaný bědou tisícerou
na křídlech touhy znenáhla zas tíhne
ve čarovábné zámecké ty sady,

v lipovou alej, besídku tu šerou
v níž sladce tak se ret uklánél k retu
za vonné sprchy jasmínových květů...

Tu přede dveřmi Biskupcovy cely
surových hlasů zazvučely vády,
a do vnitř vrazil v pronikavém vzkřeku
biřiců zástup vášní rozkypělý,
vězně se zmocnil, v pádných pěstí vleku
jím do komnaty Oldřichovy smykal.

Zde Eva s druží uchystala v chvatu
vše, co dle vůle Oldřichovy maně
dovršit mělo dnešní hodokvasy.
Co zatím vězeň tichým nářkem vzlykal,
Cahyna mistr v šarlatovém šatu
popravčí meč svůj taje ve zápasí
na pokyn čekal mocné ruky páně
před špalkem jako před obětním stolem,
pod nímž tak mnohé nepoddajné čelo
se k hluché zemi ve prach skutálelo,
jak lůno květu slunným žárem spráhlé
podtaté rázem s mízyplným stvolem.

Již zablýsknul meč clonou baldachýnu
nad hlavou vězně — když tu jizby stěna
se beze zvuku otevřela náhle,

jak svižným proutkem čaroděje tknuta —
a na prahu tam v šerém polostínu
postava dívčí bledá, vyděšená,
jak socha vstala, němá, nepohnuta.

Ukrytých dvéří čaloun kvítkovaný
zapadl zase do podvojí tajných;
do prostřed sálu krokem jako ze sna
Anežka vešla — před ní na vše strany
dav rozprchal se zbožnou hrůzou jatý,
jak před vidinou slétlou s říší bájných,
a sklesla ruka popravčího děsná
schromena bleskem žhavých dívčích zraků.

K Oldřicha křeslu Anežka se brala,
kdež seskupil se rejem vlkodlaků
dav z krvelačných vyrušený hodů.
Před trůnem pána klesla na kolena
a sladkým slovem srdcejemně, tklivě
Oldřichu ve sluch něžně šepotala:
„O dovol, bych jak druž tvá vyvolená —
jak Eva i já přání zjevit směla. — —
Za život vězně, jeho za svobodu
já žebři Tebe — naplň dobrotivě
tu prosbu žhavou duše osiřelé
a bůh, jenž nyní retem dívky chudé

hovoří k tobě — jednou milostivě
oplatí tobě — soudcem vlídným bude!“

Zachvěl se Oldřich — ruka jeho matná
o lenoch křesla líně podepřená,
pokynem prudkým náhle vzrušila se
a zřítelnice vášní obestřená
se vytřeštila v pusté oka řase;
pak sechvěla se se rtů majestátná
rozkazu slova: „Svoboden jsi, Jene, —
Cahyno, ustaň — poroučím tak, velím!“

. . . . . Shromážděním celým
jak blesku žeh — jak rachot hromu náhlý
zachvěl hlas pána a jen utajené
mručení hněvu kol se ozývalo.

V pozadí Eva žasem přimrazena
do krve hryzla ssinalý ret, sprahlý,
v bolestech dusíc dravou srdce muku —
divokým ohněm tmavé oko vzplálo
a ruka bílá tiskla křečovitě
v zápasí řasném jílec dýky zlatý.
Pak vztyčila se hrdá, kyprá žena
a s kletby slovem, divých, cizích zvuků
zmizela rázem panské ze komnaty.

III.

(Roku 1420tému.)

Ó roku hrůzy, nářku, slzí, bědy
a bezmezného zoufalého hoře,
jak orkán divý v člověčenstva moře,
jsi zadul s hněvných Hospodina retů,
jež promluvily tebou naposledy
výstrahou děsnou ku celému světu!

Jak hrozné všude zůstavila sledy
tvá noha, spjatá pomsty líticemi, —
v rachotu bubnů, ve palcátů třesku,
ve svistu cepů, v houfnic dýmném blesku,
po nebohé té jihočeské zemi!

Jakým to ostrým smrtonosným spárem
do měkké její zaryla se šíje

ta příšerná Tvá ruka kostlivcova,
jak rozervala poletavým cárem
tu cudnou její řízu rusalčinu!
Ó, žalostné té dějů tragedie,
jež snesla se tu v stínu smrti charém
na nepodajná prsa olbřimova,
svalená ve prach jako blesku šlehem
i s celou výhní světodějných činů
myšlenky vlastní bohorovným žehem!

Ty bědná zemi! — Dvakrát přeubohá!
Tvá chvíle smutku nadešla tak znáhla,
že srdce choré ani necítilo,
když ruka smrti ledná na ně sáhla;
tak v úradě své nelítostným bylo
i samo věčné milosrdí boha,
že v chvíli té se jemu nezželelo
ni matky samé, když ve pusté zlobě
syn vlastní sápal něžné její tělo...

Ó roku teskný! jak se těsně pojí
osudem žalným, nezbádaným k tobě,
ten jmenovec tvůj — který po dvou věcích
nad Bílou horou ve krvavém loži
se vztýčil nesa na schvácených plecích
kříž nedoměrné země této bědy,
jejž nevystihlé, hrozné soudy boží

seslaly na ni snad již naposledy! . .
. . . . . .

K jeseni rok se ponenáhlu kloní
nad vděků plným Vltaviným dolem,
kde od jara již na krvavém broni
harcuje démou nenasytné zhouby,
zdupaným luhem, uhněteným rolem.

Vše v troskách kolem — bolné steny lidu
se s bídou kraje srdcelomnou snoubí
a nebe v němém, olověném klidu
zavřeno nářkům, pochmurně se klene
nad hvozdů blanských zamodralým štítem.
Táborské voje ve pohybu hbitém
srovnavše rázem s prstí země černou
„Koruny zlaté“ rumy začazené
k Menštejnu spěly — strestat pronevěrnou
Oldřicha zradu, lítě, bez milosti,
tak jak jim velel vůdce rozezlený,
jenž krátce před tím v zlobě svrchované
i Prachatice rodné, milované
zákonu boha zbožně obětoval,
shlížeje němě, chladně, bez lítosti,
jak plamen rudý zvolna pohlcoval
ten drahý krov, jenž hostinně jej skrýval,
v úkrytu vlídném staré školní stěny,

kde nejkrasší svůj života sen snival
po boku druhu Janu mučeníku...

Na kyprém svahu pod Třísovským chlumem
rozložen tábor božích bojovníků;
ruch polní vřavy — pustý hlahol zvuků
se mísil s řeky utajeným šumem.
Zavzněly bubny ve vířivém tluku
a jako v povel utichlo vše kolem,
když tam před prostým oltářovým stolem
postava vážná kněze zjevila se,
zdvihajíc kalich k nebi hvězdnatému,
kde plála luna v úplňkovém jase.

Jak dalné bouře temné rachocení
zazvučel chorál po bojovném tému,
pak zmlklo divé, nadšené to pění
a ruka kněze chléb lámala páně,
zvouc bratry, sestry ku božímu kvasu.
Ty kadeřavé Biskupcovy skráně
zářily stříbrem v paprskovém jasu,
když skláněly se k zbožným hodovníkům.
Ta ústa jeho, plná sladké těchy
a písní měkkých čarosnivé skladby,
krušila srdce božím bojovníkům,
že tajily se v drsných hrudích dechy

a jako stádo beránčí dav pustý
usínal v přítmí vozové své hradby.

Kněz ubíral se k hejtmanovu stanu —
však sotva rukou na zápraží shrnul
lem hrubé plachty, kosmatý a hustý
ucouvl náhle v němém žasu strnul; —
zřel Evu tam, jak něžně ku hejtmanu
Zbyňkovi v tmavém zákoutí se tulí,
kde v horoucím a vášně plném stisku,
jí svalné páže těsně ovinuly.
To utajené lásky ševelení,
polibků sladkých svistem přerývané,
tak zřetelně se ozývalo v blízku
jak hudby šum, jejž k sluchu větřík vane. —
Biskupec stál tu v teskném rozechvění,
přimrazen zjevem podivné té ženy,
a ucho jeho i zrak vytřeštěný
s účastí chmůrnou sledovaly mane
každičké slovo, které znělo v staně.

Vášnivým hlasem Eva hovořila:
„Hetmane slavný, pochvalu dnes Tvoji
dojista získám v míře svrchované.
Ten žhavý ret, jenž k ústům tvým se pojí,
démona ruka marně nestvořila,
ta jiskra, která ve zracích mi plane,

nadarmo z výhně pekel nezaletla
ve tmavostinnou Evy tvojí řasu
a růže ta, jež v bledé líci skvetla,
ve přítmí hříchu, v stínu viny plachém
nezvykla věstit červánkovým nachem
oběti své jen vyslyšení — spásu!..

Slyš!... přítel ten, jejž vroucně milujete,
ten přísah svatých strážce úzkostlivý,
ten rytíř chrabrý víry, činu, slova,
jemuž tu ke cti města spalujete
v obrovskou žertvu, slavnou panychidu:
ten Oldřich drahý.. zalkej, Zbyňku, znova!..
již zítra snad ach! slzné zemské nivy
opustí navždy v mrtvém, věčném klidu!

Jediné slůvko z medosladkých retů,
jediný úsměv, jedno políbení
vtisknuté v tlusté, trudovité líce
němčíka Dittla tam u vodometu
v zámeckých sadech vykonalo více
než hluchých vašich houfnic burácení.
Jak chvěl se kuchtík, prudkým lásky žárem
jak sádlo v pánvi něžně rozplývaje,
jak hořely mu líce tmavorudé,
když opit žárem horoucích mých hledů
u nohou mých se svíjel přísahaje —
„že štiku, jižto při tabuli zítra

Anežce, pánu, předkládat bude,
promísí zrnkem nejprudšího jedu“ . . .

Umlkl hovor — ve zvonivém smíchu
hlas Evin s měkkým hejtmanovým slovem
v jediný ševel utajený splynul.
Biskupci povzdech zašelestil z nitra,
kde citů bouře burácela v tichu
řasného roucha dusným pod příkrovem.
S krůpějí potu, jenž se s čela limul,
i slza tryskla v oku zaníceném
a vzplála žárem lítosti a hněvu
ve chmurných brvách pod birétu lemem.

Ze hlubin rmutných snivé duše zase
se vynořila v čarolesklém zjevu
postava její v oslnivé kráse
a kynula mu jak světice boží,
by sledoval ji. . . . . .

Od Zbyňkova stanu
Biskupec prchá — Lásky osten žhavý
kročejů jeho divé chvaty množí.
Zvuk hesla známý knězi otevírá
vozové hradby nedostupnou bránu
a již se před ním prostírá pláň širá,

kde kreslí luny paprsk mihotavý
zubatým stínem Menštejna zdi bledé.

Po břehu pustém, jejž v tajemném krytu,
pahýly olšin lemovaly šedé,
krok jeho spěl ku strmé skalní srázi,
kde v černé sluji v jarých vlnek třpytu
Brložský potok jasné perly hází,
jež něžná ruka Vltavina sbírá,
když v lůno její bystrý ručej chvatí. —
V otvor se vplížil, hluboká noc, čirá
jej v zimnou náruč těsně přivinula —
však na cestu mu snové jeho zlatí
svítili z duše rozvlněné steskem
jak hvězdy venku třpytným čaroleskem.

Okamžik minul — již se vyšinula
pod hradním valem na protějším břehu
v balvanů změti postať Biskupcova.
Nad šumným prahem v úval zasmušilý
shlížela hrdá stěna palácová,
stápějíc těžkou olbřimovou patu
ve blyskotavém vodní pěny sněhu. —
K ní ubíral se bludný chodec v chvatu,
nejistým krokem kmenů přes pahýly, —
jež pitvorně se nade břehů lemy
jak nestvůr stáda rysovaly v stínu. —

Klopotnou chůzí k smrti unavený
po chvilce klesl Biskupec tu k zemi.
jak štvaný jelen v uschlou kapradinu.
Znavená víčka spánek olověný
mu sevřel rázem — zatím co duch jarý
dál těkal hájem čarovného snění,
jež v pusté pláni před ním vykouzlilo
půvabných vidin pohádkové tvary. — —
Z balvanů branky pustém po kamení
světélko rudé měkkou záři lilo
a v jasu jejím z nitra tmavé skrýše
obemžen kouzla duhobarvou vnadou
ku předu hnul se pestrém ve průvodu
sbor skalních skřítků dlouhou, táhlou řadou.

Drobouncí hudci jim tam do pochodu
stlumeným dechem přihrávali tiše
neznámé skladby tajeplné, tklivé
na housle, rohy, nevídaných tvarů
a pěli písně snivé, zádumčivé.
U prostřed klusal na bělouši hbitém
stařičký král Menštejna trpaslíků
vltavských perel oslněný třpytem,
s tou dlouhou bradou ve klubíčko svitou,
a za ním nes' na kyprém polštářiku
roj vyšnořených jeho pohlavárů
korunku zlatou, drahokamy krytou.

Pak nový průvod vyšel z lůna skály;
na těžkých broních lesklém ve brnění
rytíři malí chvatem vyjechali
a v jejich středu v usměvavém rdění
se ukrývaly panny růželící,
dýšíce kouzlem srdcejemné něhy,
oděny kmentem, jehož záhyb planul
bělostnou září jako padlé sněhy.
V pochodní drobných plápolavém jasu,
jež nesla pážat četa lepotvárná —
královna jejich, paní bledá, švarná,
kynula žezlem; — průvod ihned stanul
a seřadil se v těsném polokruhu
u strnulého Biskupcova těla.
Růžový prstík tknul se jeho čela
a oko spánkem obestřené v žasu
si prohlíželo skřítků pestrou stuhu,
jež vírem šumným jej tu ovíjela.
Kněz ku královně snící zvedl hledy
lem řízy její žhavě líbat chtěje,
v tom probudil se:.. k němu nachýlená
Anežka stála v tichém zadumání
skrývajíc dlaní víčka zarosená.
Měsíce paprsk matný, sinobledý,
vylákav dívku z dusných komnat hradu
v čarovné noci svituplnou vnadu

modravou jiskrou hrál jí ve vrkoči,
jenž tmavou vlnou splýval s něžných skrání.

Veliké snivé ghazelí ty oči,
pohybem prudkým náhle odslněné,
s otázkou tichou jemně utkvívaly
na Biskupcově lící rozesněné,
již dosud plaché stíny ovývaly,
co zatím rety jeho šepotaly:
„Za tebou spěje, Anežko má drahá,
host noční v touhy sladkém rozechvění,
ač lednou rukou na srdce mu sahá
a svírá hrdlo teskné připomnění,
že to, co tobě ústa jeho hlesnou
se zjeví zradou — pronevěrou děsnou.
Mne v místa tato svedla touha divá
odplatit jemu blahověstné slovo
jež zadrželo rámě Cahynovo!..
Nuž! anděl ten, jenž nad Oldřichem bdívá
v sesterském rouše něžné lásky tvojí
nechť od té chvíle pozornost svou zdvojí
a sleduje svým strážným okem bdělým
Němčíka Dittla — Evu, ženu klatou,
jež v tají spřádá černé vlákno zhouby.“
. . . . . .

Kněz povztýčil se; — s líčkem uzardělým
Anežka k němu v náruč rozepjatou

se jemně snesla do kyprého mechu
pod tmavou clonu zeleného doubí.

Opodál zatím hluchým lesa klínem
se ozval šelest utajených kroků,
jež k Vltavě se ubíraly v spěchu
kol skalní stráně obemšených boků,
a na břehu pak, v položeru siném
se postať Evy štíhlá rysovala.

IV.

Ozvěnou bouřnou ze Třísovské stráně
třeskutý hlahol polnic zaburácel
a v tábor chrabrých bojovníků páně
za heslem známým dávný ruch se vracel.
Obrovský chvost té bájné dračí stvůry,
jež hradbou vozů železnou se zvala,
hnul sebou rázem a již zdola, s hůry
hromovým hlasem kol se ozývala
táborských píšťal hudba zhlušující.
Posilci, zbytní ve divokém chvatu
řadili v šik se v krajních vozů krytu
a v předu střelci, honci, pavezníci
i s koněberců rozptýleným rojem
v řinkotu mečů, okovaných mlatů
deptali trávu sprahlém na pažitu.

K útoku kynulť Zbyněk nenadále
a divá touha vzplápolala vojem

vztýčiti prápor na menštejnském vale
s kalicha rudým blahověstným znakem.
Jak chvít se bude Oldřichovo tělo
pod kopyt koňských smrtonosným mrakem;
jak zakmitne se nízké pána čelo
v haluzích lípy před paláce stěnou!

V tom výkřik táhlý rozlehl se dolem
od vozu k vozu, ode stanu k stanu
v hrozivém šumu roznášel se kolem,
až těžkým křídlem zalet' ku hejtmanu,
jenž stál tu v zbroji s tváří skaboněnou.
Naslouchal Zbyněk, co mu divné zvěsti
úsměšným retem ve sluch šepotaly:
„Podzemní chodbou prchl Oldřich z hradu
a na Krumlov si volně dráhu klestí. —
však nežli zmizel, strestal krutě zradu,
již ruce sluhů vlastních osnovaly; —
pod římsou hlásky nad hradními valy
Dittlovo tělo ssinalé se houpá."
V Zbyňkově oku divý žár se nítí,
ruměnec tmavý na čelo mu stoupá,
a temné, bouřné, hněvu vlnobití,
jež pod krunýřem hrudí jeho zmítá,
propuká rázem ve povelu slova:
„Sem, bratří, ke mně! v lůně našem skryta

se tají zráda — rci kdo skřehlé hádě
nevěry mrzké na svých prsou chová.“!

Tlum bojovníků — v dlouhé vážné řadě
se kolem Zbyňka skupil v okamžiku
a páže všechněch k přísaze se zdvihla.
Tu pohnulo se cosi v těsném šiku
a v středu voje postava se mihla
jak ještěřice plachá ve kamení —
jedinký kmit — a již tu Eva stála
vztahujíc bílé ruce ku Zbyňkovi,
jenž hleděl na ni v žasném rozechvění.
„Již ustaň v hněvu“ — prudce zavolala.
„O vůdce slavný — ústa má ti poví
kdo Táboru je zrádcem pronevěrným.
To sluha páně! — u něho, můj pane,
pod znesvěceným talárem tím černým
je skřehlé hádě zrády uschované, —
jež srdce tvoje hněvným plní žalem.
Já sama v noci včerejší jsem zřela
jak sluj ta kletá pod Menštejnským valem
se beze stopy náhle uzavřela
za tichým, liščím, Biskupcovým krokem.

Podivu, hrůzy, výkřik pronikavý
se mísil v děsná obžaloby slova,
když pokojně tu v rozlícené davy

Biskupec vešel. — Klidným vůkol okem
se rozhledl po mračném, dumném voji
a rtové jeho pološeptem hlesli:
„Dí pravdu milka druhdy Oldřichova,
jsem zrádcem, bratří! hodným odsouzení,
ač plnil jsem jen věrně písma znění,
‚Za život život'. — dovolte však, milí,
ať duch můj, ač tak v očích Vašich kleslý
přec nadějí se třeba bludnou kojí,
že nebude jej hrůzná kletba Vaše
i za hrob stíhat. . . . . .“

Zástup zasmušilý
naslouchal knězi v temném zamlknutí,
pak zvolal Zbyněk, bouřné taje hnutí
a marně slzu z mračných víček plaše,
až skanula předc ve visutou bradu:
„Odveďte Jana. . . nutno strestat zradu,
lhostejno kdo ji na zákonu páše! . . .

* * *

V bojovném vozu nad přehradou tmavou
kahanec kmitá v teskné noční tiši
a obetkává září mihotavou
Biskupce čelo v dumy pohřížené
nad bible knihou pestře malovanou.

V okénko deštěm zimným obemžené
burácí vítr, skučí v dusné skrýši
a ruka jeho jako šelma dravá
zvlněnou kadeř vězně rozčechrává.
V ševelu větru k sluchu jeho vanou
jen hluché vzkřeky, táhlá stráží hesla,
pak táborem zas ticho rozkládá se. —
Biskupci kniha z matných rukou klesla
a slza vlahá v oka stinné řase
krůpějí třpytnou jako démant blyskla.
Tu nocí tichou náhle šelest jemný
se ozval z venčí jak svist hada v trávě. —
Veřeje skříply — tajná ruka stiskla
závoru dveří a v klín vozu temný
přízrakem vzdušným vplížila se Eva.

Vztýčil se vězeň — hrdě, odmítavě
vzepjatou paží proti ženě mával,
jak vidinu by děsnou zažehnával,
jež těká tady z černé stínů říše
a jedu krůpěj v chabé tepny vlévá:
„Pryč, dcero ďábla s nevěstčím tím čelem,
tvůj ohavný dech pekla výhní dýše,
proč na mne zase ve přepychu smělém
se vzpírají Tvé baziliščí hledy!
Proč přišla's rušit, ženo, naposledy
sečtěné žití mého okamžiky —.

„O promiň, světče!“ — Eva v divém chvatu
zvolala — klekla k zemi v roztoužení
líbajíc knězi řasný okraj šatu; —
„O neklň žcně, jež s kajicnou tváří
dlí u nohou ti ždajíc rozhřešení,
jak před Kristem kdys žena ze Samaří,
hotova stírat clonou tmavých vlasů
ti krůpěj vlahou z mučenické hlavy.
O! svol ať jeden paprsk plápolavý
z tvých lící svatých nebeského jasu
zapadne v duši prokletou a temnou,
před níž jen propast otvírá se divá
věčného skonu, hněvu, zatracení.
V mém nitru v noc se hrůznou připozdívá.
O milostiv buď — zůstaň, pane, se mnou
jak v Genezaret On vstup k mému člunu
a ukroť hledem hromů burácení.

Milostí žhavou, Jene, k tobě stůňu
již od té chvíle, kdy jak Mistr v chrámě
jsi mrskal slovem světa hříšnou pýchu;
mé oko tehdá k slunci tvojich zraků
jak lesní kvítko pohlíželo v tichu,
však hled tvůj děsný jak blesk z černých mraků
tak hrozivě se tehdá sechvěl na mě,
že pomsty moře v hrudi mé se vzdmulo,
že stenala jsem jak raněná lvice

a krví vzplála moje zřítelnice.
Při mukách tvých pak ni se nepohnulo
mé ňádro zimné, ač je bolesť žhavě
svým břitkým ostřím rozrývala v tají —

Slyš, Biskupče, mne.. vůdců rada právě
nad tebou vyřkla smrti ortel krutý,
již zítra tobě bratři uchystají
hranici smolnou — pranýř hanby vzplane
a k nebi vzlétneš z hnusných zemských škvárů!

O prchni se mnou!. kouzlo mého slova
tvá pouta zdrtí ve plamenném žáru
v mé lásce tobě vesna kyne nová
čarného žití —.. o vyslyš mne, pane!

Kněz trhl sebou — jedním ruky vzmachem
se vyrval rázem rozechvěné ženě,
jež pjala k němu zraky roztouženě. —
Nach plápolavý v zamlhnutí plachém
přeletl náhle, bledé, smutné líce
a jako ze sna temně ševelíce
zvučela jizbou Biskupcova slova:
„Já odpouštím ti, Beliala dcero,
kéž dobrý bůh též milostiv se jeví!
Svobodou zhrdám z ruky Tvojí vilné,
odejdi sama — duše moje chová

ráj vidin jiných, nechci by Tvé zjevy
rušily mojich svatohájů šero.“
Šumění deště — větru hudba kvilná
zalehla v pažbu — vozem burácela —
kahanec uhas' a ven s temným stenem
se bílá žena do tmy potácela.

* * *

Pochmurné jitro.. Na vltavském splavu
v rokytí pustém, deštěm obemženém,
hranice zdvihá příšernou svou hlavu
k Menštejnu hradu; — temné bubnů hřmění
v úvalu ze sna Zbyňkův tábor budí.
V průvodu mračném střelci, kopinníci
Biskupce vedou.. Na vězňově hrudi
pověšen nápis potupného znění,
jež krve krůpěj poslední mu vhání
do bledých, vážných, utýraných lící.
Vlas kadeřavý kolem vězně skrání
rozcuchán větrem volně poletuje
a ruka k srdci těsně přitisknuta
ruch jeho bouřný v teskném ňadru tlumí.
U stolu páně bratr v polním šatu
za spásu duše jeho obětuje
a ticho němé celý zástup svírá.

Pak na hranici kněz vystoupil v chvatu.

Pohnutí divé.. Zástupem to šumí,
jak moře pláň když rozduje se širá
a ze směsice pronikavých zvuků
hlaholí slova: „Milost, milost Janu!
pak zraky všech se v bouřném nepokoji
obrací maně ku Zbyňkovu stanu.

Však Biskupec tu smutně potřás' hlavou
a ku zástupu bílou vztáhna ruku
zavolal temně: „Prahnu, bratři moji,
by vzplála žertva bohu na oslavu.
Zapalte drva! Plňte zákon boží!
kéž tělo moje, znesvěcené, chudé,
v očistném žáru plamenů těch žhavých
obětí smírnou Hospodinu bude!
Můj duch pak s nebes výšin usměvavých
Vám požehná a sílu vaši zmnoží
v zápasech slavných“.....

Třeskné žáru šlehy
vznícené v pokyn ruky hejtmanovy
v dusivém kouři krvavými žehy
zaduly v roucho Biskupcova těla.....
pak zhltily je plápolavé krovy.

Dým šedý stoupal z výhně začernalé,
v něm plachých káňat četa potemnělá
kroužila vírem. . . když tu nenadále
Anežčin výkřik na třísovské skále
se smísil s ptáčat pronikavým vzkřekem; —
pak zašuměla vlna divým jekem
a klid se vhostil v úval zasmušilý.

V bojovný šik se vozy seřadily.
„Na Krumlov!“ znělo hejtmanovo heslo
a od úst k ústům táborem se neslo.
Je chmurným hlasem Eva opáčila,
stápějíc očí slzotkanou řasu
v oharek tmavý — kadeřavých vlasů. . .

Otakar Mokrý

narodil se dne 25. května r. 1854 v Českých Budějovicích. Studoval tamtéž gymnasium, pak v Praze práva. Od r. 1884 je c. k. notářem ve Vodňanech. Cestoval r. 1873 po Slovensku, r. 1875 po Italii, r. 1882 nákladem Svatobora mezi Slovinci.

Vydal: R. 1876 a r. 1880 „Básně Julia Slovackého," 2 díly, v Poesii světové. — R. 1880 „Jihočeské melodie" u Grégra a Dattla, r. 1883 „Selské básně" v Ottově Salonní bibliothéce, r. 1884 „Povídky a arabesky" ve Vilímkově Nové bibliothéce spisů veršem i prosou. Druhý díl uchystán k tisku tamtéž. R. 1884 „Básně Samuela Chládka" jmenem lit. odboru Umělecké besedy.

R. 1884 psal do Ottových „Čech" článek Prachatice a obšírnou partii „Vltava" od Vyššího Brodu ke Zvíkovu, obsahující popis Vyššího Brodu, Rožmberku, Krumlova, Menštejna, Budějovic, Hluboké atd.

R. 1883 redigoval obrázkový čtrnáctidenník „Domácí krb“. — Od r. 1880 rediguje Ottovu Lacinou knihovnu. Kromě toho sepsal celou řadu článků a studií, literárně historických a kritických, týkajících se české i polské literatury; dále množství překladů z polštiny i francíny. — Přispívá do všech téměř listů českých již od r. 1873.

PG 5038 M55 N3

Mokrý, Otakar
Na dívčím kameni

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

Poetické besedy:

I. **Ballady a romance** od *Jana Nerudy*. 40 kr
II. **Oldřich a Božena.** Idylla od *A. Heyduka*. 50 kr.
III. **Petrklíče.** Báchorka od *Svat. Čecha*. 40 kr.
IV. **Staré zvěsti.** Od *Jar. Vrchlického*. 50 kr.
V. **Prosté motivy.** Od *Jana Nerudy*. 50 kr.
VI. **Ballady.** Napsal *Lad. Quis*. 45 kr.
VII. **Griselda.** Povídka veršem od *J. Zeyera*. 65 kr.
VIII. **Všední život.** Báseň od *K. Legera*. 40 kr.
IX. **Záviš.** Napsal *Fr. Chalupa*. 50 kr.
X. **Zpěvy knížecí.** Básně *Fr. Kvapila*. 50 kr.
XI. **Lešetínský kovář.** Báseň od *Svat. Čecha* 50 kr. (Zabaveno).
XII. **Vlašťovičky.** Selanka od *E. Krásnohorské*. 40 kr.
XIII. **Ze života.** Básně *J. V. Sládka*. 60 kr.
XIV. **Přeludy.** Báseň od *Karla Legera*. 35 kr.
XV. **Třešně.** Humor. pov. Napsal *L. Quis*. 50 kr.
XVI. **Z doby táborů.** Od *Antala Staška*. 65 kr.
XVII. **Hanuman.** Bajka od *Svat. Čecha*. 50 kr.
XVIII. **Na přástkách.** Napsal *Ad. Heyduk*. 45 kr.
XIX. **Husitská svatba.** Báseň *Ot. Červinky*. 45 kr.
XX. **Zpod jarma.** Básne *Svet. Hurb. Vajanského*. 45 kr.
XXI. **Píseň o Činu.** Zpívá *Fr. S. Procházka*. 50 kr.
XXII. **Selské ballady** od *J. Vrchlického*. 50 kr.

Číslem dvacátým čtvrtým bude:

Mrtvá země.

Báseň **Rudolfa Pokrného.**

Předplacení na „Poetické besedy“ není žádné. — Sešity prodávají se jednotlivě. — Kdo z venkova objedná si alespoň dva svazky najednou, obdrží je frankovány.

Tiskem dr. Edv. Grégra v Praze.